

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 89

Číslo: 46

15. listopadu

Cena: 7 Kč

Rok 1989 v životě CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

Totalitní režim založený na ateistické ideologii se snažil církvi vnutit svou "koncepti", která spočívala v omezení a postupné likvidaci její činnosti. Úkolem duchovních pod dozorem církevních tajemníků mělo být "dosloužit" starším lidem, kteří byli ještě v minulé době vychováni k náboženství. Nové lidi nebylo žádoucí získávat, zvláště ne mladou generaci. Duchovní, kteří se s tímto způsobem pasivního vykonávání povolání faráře v socialistické společnosti smířili, podíleli se tak nepřímou na postupné likvidaci a zániku církve. Bylo proto nutné vyvíjet nezměrnou aktivitu a hledat nové způsoby činnosti i v rámci omezených možností. Práce s dětmi a s mladou generací byla celkově obtížná a nerada trpěná ze strany státní správy. Přesto se řada duchovních práci s dětmi v omezených podmínkách věnovala a konala se duchovní péče ve sboru v návaznosti na práci Nedělních škol. Lepší předpoklady byly pro práci s mládeží než s menšími dětmi, které byly vystaveny v některých případech velkému psychologickému tlaku ve škole, když se učitel nebo učitelka dověděli o tom, že chodí na náboženství do sboru. Mladí lidé se mohli rozhodovat sami. I před rokem 1989 se setkávaly skupiny mládeže v některých náboženských obcích a konala se i setkání ve větším rozsahu, jako například v Praze Horních Počernicích za vedení tehdejšího faráře a pozdějšího pražského biskupa Mgr. René Hradského. Ve východních Čechách byla pořádána mladšími duchovními hudební setkání křesťanských písničkářů, kde se sešlo značné množství mladých lidí. Tento "Den křesťanské písně" se konal například v Bozkově, Úpici, Náchodě a Frýdlantu v Čechách.

V několikaletém období před rokem 1989 po nástupu Michaela

Gorbačova v Sovětském svazu bylo cítit i u nás, že dochází ke změnám a pomalému uvolnění. Tak radikální obrat ve společenském vývoji, který nastal listopadem 1989, však nebyl očekáván. Do určité míry nás v naší církvi svoboda zaskočila. Někteří duchovní se na společenské proměně podíleli aktivněji politickou angažovaností či rozšířením své duchovenské činnosti, jiní vyčkávali, až jak to všechno dopadne. V lednu 1989 se konala teologická konference v Brně, kde většina účastníků z řad mladších duchovních vyjádřila podporu Václavu Havlovi. Prohlášení bylo čteno i na stanici Svobodná Evropa. Mnozí duchovní se účastnili aktivit Občanského fóra, a je třeba také připomenout studenty tehdejší Husovy bohoslovecké fakulty, kteří se zapojili do studentského hnutí.

K samotné události 17. listopadu 1989 – tvrdému zásahu proti pokojně demonstrujícím studentům na Národní třídě v Praze se vedení naší církve vyjádřilo poměrně brzy. V pondělí ráno dne 20. listopadu zaslal předsedovi vlády ČSR panu Františku Pitroví v zastoupení věřících Církve československé husitské tehdejší patriarcha dr. Miroslav Novák stížnost na neúměrné a hrubé použití moci při pokojné demonstraci 17. listopadu 1989. K jeho otevřenému dopisu se jednomyslně přihlásili všichni zaměstnanci úřadu ústřední rady, zařízení Blahoslav, studenti Husovy čs. bohoslovecké fakulty a redakce církevního tisku Českého zápasu. (Stanovisko Církve čs. husitské bylo otištěno v Lidové demokracii v úterý 21. listopadu 1989, s. 1, v plném znění bylo otištěno v Českém zápasu 1989, č. 48.) Politické změny se dotkly naší církve velmi zřetelně. Atmosféra euforie z mimořádných politických a společenských změn v naší vlasti se zmocnila řady duchovních i laiků.

Dokončení na str. 3

Náboženská obec v Ústí nad Labem spolupracuje se Střední školou Trmice. Naše církev v zastoupení tajemníka pražské diecézní rady br. Vojtěcha Velíška byla pozvána k prezentaci školní soutěže. Soutěž byla tématicky zaměřena na spolupráci mezi evropskými národy. Každá třída si vylosovala jednu ze zemí Evropské unie. Na prezentaci vybrané země měli žáci půl roku. Jednotlivé země představovali z hlediska náboženství, kultury, literatury, stravování, dějin, památek a jazyka dané země. Naše náboženská obec v Ústí nad Labem přispěla darem v podobě jednodenního zájezdu do Vídně pro vítěznou třídu.

Chtěl bych poděkovat sestře Mgr. Alici Špakové, člence rady starších za její nemalou pomoc při organizaci a realizaci zájezdu. Dále chci vyjádřit poděkování náboženské obci ve Vídni za její pomoc a zázemí při prohlídce kulturních památek Vídně, jmenovitě bratru faráři Jiřímu Vohryzkovi.

Jan Hlavsa

ZE 104. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

Pobožností na text Mt 6,19-20 (písne č. 95 a 186) zahájila 104. zasedání ústřední rady olomoucká biskupka Mgr. Jana Šilerová. Bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta, který vedl ideový referát, nejprve v modlitbě připomněl život a dílo sestry

farářky Miloslavy Taucové, kterou Pán povolal 4. listopadu. Ústřední rada pak vzala na vědomí poselství biskupů k jubilejnímu roku 2010, které bude uveřejněno v adventu, a zápis z předsednictva sněmu, kterým bylo doporučeno, aby se pokračování VIII. sněmu naší církve konalo až v roce 2011. Zabývala se též přípravou oslav 90. výročí vzniku naší církve a rozhodla, že 8. ledna se bude konat v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze slavnostní bohoslužba a pak slavnostní zasedání společně s HTF UK, která slaví 20. výročí inkorporace do svazku Univerzity Karlovy. Na přípravě se bude podílet děkan HTF UK prof. ThDr. Jan B. Lášek.

V organizačně-právním referátu, který vedla místopředsedkyně ústřední rady RNDr. Ivana Macháčková, ústřední rada mj. po obsáhlé diskusi těsnou většinou (proti byli jen pražský biskup ThDr. David Tonzar a finanční zpravodajka ing. Miroslava Studenovská a tři členové ústřední rady se zdrželi hlasování) schválila prodej bývalého sboru a areálu náboženské obce Ostrava-Vítkovice Charitě. Ústřední rada schválila usne-

sení diecézní rady Hradec Králové, takže se naše církev nebude ucházet v soutěži o kostel v Nové Vsi. Ústřední rada vzala na vědomí informaci ze zasedání stálého předsednictva církevního zastupitelstva, které navrhuje zachovat církevní právnickou osobu Institut evangelizace a pastorační služby, která osm měsíců nemůže dosáhnout souhlasu pražské diecézní rady s nájemní smlouvou na byt ve vlastním objektu. Ústřední rada rozhodla, že se písemně obrátí na diecézní radu a žádost náboženské obce podpoří.

Ve finančním referátu, který vedla finanční zpravodajka ing. Miroslava Studenovská, ústřední rada mj. přijala informaci o hospodaření.

V ekumenicko-zahraničním referátu, který vedl bratr patriarcha, ústřední rada vzala na vědomí zprávu ze 6. světové konference pro Víru a řád a schválila účast ředitele úřadu ústřední rady ThDr. Jiřího Vaníčka na konferenci CCME (komise o migraci v Evropě) ve dnech 25. - 27. listopadu v Budapešti.

(red)

NEJKRÁSNEJŠÍ VZPOMÍNKA NA ROK 1989 ANEB JAK JSEM BYLA PYŠNÁ NA SVOU CÍRKEV

V roce 1989 jsem pracovala jako redaktorka v deníku Lidová demokracie. Pro nepamětníky dodávám, že to byly jediné trochu křesťanské noviny v zemi a byly velice oblíbené. Kdo chtěl získat předplatné, musel počkat, až některý předplatitel zemře, aby postoupil na jeho místo. V novinových stáncích byly tyto noviny k dostání maximálně pět minut po otevření stánku. Papír byl ještě tehdy na příděl, takže náklad se řídil jen tím, jak rozhodli ti „nahore“.

Že se 17. listopadu něco „semele“, předpokládali skoro všichni - vždyť jsme byli už pomalu poslední zemí v Evropě, kde se režim zuby nehty držel. Proto se mi také nechtělo pustit mou tehdy 15letou dceru Kačku na

povolenou demonstraci. Teprve když mi dva kolegové Petr Žantovský a Honza Bartáček (mají skoro dva metry) slíbili, že na ni dají pozor, s těžkým srdcem jsem souhlasila. Vrátili se večer, naprosto oťřesení tím, co zažili, naštěstí bez jakéhokoli zranění. Oba zkušené redaktory nebyli ani schopni sednout k psacímu stroji a napsat kloudnou větu. Společně jsme pak článek napsali a Lidová demokracie tak byla jediné médium, kde bylo pravdivě popsáno, k čemu vlastně došlo. Samozřejmě jsme očekávali, že v pondělí půjdeme „na kobereček“ a budeme se s prací v redakci rychle loučit. Další den v poledne se nás pár sešlo v redakci, přestože byla sobota a žádné vydání jsme nemuseli připravovat.

Přemýšleli jsme jen o chmurných vyhlídkách, když se ozvalo nespěšné zaklepání. Za dveřmi stál tehdejší přednosta naukového odboru naší církve bratr Milan Matyáš, který nám přinesl otevřený dopis bratra patriarchy dr. Miroslava Nováka předsedovi vlády. (V pondělí ráno ho přinesl znovu - doplněný o události z nedělního večera.) Byla to úplně první reakce na události minulého dne. Ty další začaly chodit do redakce až za několik dní. Nikdo si neumí představit, jak nás to všechny povzbudilo! Viděli jsme, že nejsme sami. Já jsem byla zvláště pyšná, protože to byla právě moje církev a můj bratr patriarcha, jimž se podařilo překonat strach.

Helena Noemi Bastlová

Církev a mediální přenosy

Mediální přenosy existují v pozemském světě, ve věčném životě se však termíny média a bulváry ocitají na smetišti dějin. V ideálním státě, který reprezentuje nebeské království aneb Boží obec, pomluvy a nenávist nemají své místo. Bůh těmito prostředky na svůj věrný lid nepůsobí. Bohužel v dnešním nenasyceném a agresivním společenství drsných her se stává, že je často zostuzován Kristus. Je pravdou, že se také v médiích a tisku objevuje křesťanská tematika. Bohu díky, alespoň za toto skromné místo. Církev dokáže příznivě reprodukovat Kristova slova uvedeným způsobem do celého světa, což sledáváme za pokrok moderní doby v misijní činnosti.

I přes úspěchy a příznivé ohlasy nastávají situace přenosových debaklů, afér a neštěstí, což má za následek odliv členů jednotlivých náboženských obcí. Dalo by se to nazvat slovním spojením: Maso nebezpečného bulváru pro jeho čtenáře.

Pokud vypnete televizi nebo rádio, máte ještě další variantu, a to zprovoznit internet a prohlížet si názory diskutujících na adresu Kristova společenství. Setkáváme se nejen s kultivovanými projevy diskutujících, ale také s hanlivými a urážejícími.

Těm, kdo ho urážejí, Bůh odpust'.

Jsou média vhodná pro šíření a propagaci křesťanské víry, anebo jsou často sledována za nástroj ďáblova pokušení? Názor nechávám na vás, kdož denodenně putujete mediálním světem, ale prosím, nepřehánějte to a nezatěžujte zbytečně svůj zrak jeho nenasyceným sledováním.

Svět opravdový potřebuje déšť nebeský a záračné slunce, aby nám před očima vzkvétal a abychom byli spokojeni, že alespoň máme naději na lepší a ohleduplný život v Ježíši Kristu.

Václav Kovalčík

Z kazatelského plánu

24. neděle po svátcích svatodušních

Téma: To číňte na mou památku!

Stolování s ukřižovaným, vzkříšeným a oslaveným Kristem je tím nejvlastnějším dějstvím církve. Kristus ji svou přítomností vždy znovu posvěcuje a posiluje jako svůj lid. Obojího je církvi potřebí, protože žije ve světě, který církev pevnou a posvěcenou Duchem Kristovým potřebuje ke své záchraně. Účast na večeři Páně ve víře není proto jen vzpomínkou na poslední večer před olivetskou nocí, ale Duchem svatým vždy znovu vyvolaným rozhodnutím ve jménu Kristově přinášet oběť vlastního života a pít z jeho kalicha dobré i zlé v naději, že jediné tak dojdeme od večere Páně k hostině svatby Beránkovy.

Vstup: Dt 31,1-8

Tužby:

2. Abychom všichni ve stolování s Pánem jistotu své vděčnosti prožívali a obnovovali...
3. Za posvěcení každého stolu v našich rodinách i našich sborech přítomností Kristovou...

Epištola: Žd 13,1-10

Evangelium: Mk 16,15-18

K obětování: J 3,34-36

K požehnání: Ž 111,4-5

Modlitba:

Děkujeme ti, Spasiteli a Vykupiteli náš, za tvou oběť i nepomíjející dědicství, které jsi nám odkázal jako předobraz hostiny v nebeském království. Takto nám zjevuješ svou stále přítomnou lásku a vedeš k Otci svému i Otci našemu. To jsme dnes opět zakusili a z toho se radujeme, že pro naše uvěření nezůstává na nás hřích a z něho vzešlá slabost, ale radost z odpuštění a síla k našemu apoštolskému a svědeckému životu. Amen.

Vhodné písně: 109 nebo 145; 35 nebo 71; 304 nebo 306

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Náš církev nálež k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí s Bibli. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamýšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)
Jan píše svůj list z Efezu.

1 J 2,12
V počátcích církve v Samarii: Šimon Magus si chtěl opatřit Ducha svatého za peníze. Petr ho kárá, aby se odvrátil od své ničemnosti a prosil Boha za odpuštění.

Sk 8,4-24 – zejména verš 22
Apoštol Pavel nahrazuje výraz "odpuštění" pojmem "ospravedlnění".

Ř 3,25; 5,1,9; 1 K 6,11;
Ga 2,16; 3,11

Praxe v prvotní církvi: Modlitba víry zachrání nemocného a jestli se dopustil hříchů, bude mu odpuštěno.

Jk 5,15
Jestliže doznáme své hříchy, Bůh nám odpouští a očisťuje nás od nepravostí.

1 J 1,9
Věřící jsou vybízeni, aby si vzájemně vyznávali hříchy a modlili se jeden za druhého.

Jk 5,16
A jak je to s opakovanými hříchy?

S těmi, kteří od Krista odpadli, není možné znovu začínat a vést je k pokání, protože znovu křtíží Božího Syna a uvádějí ho v posměch.

Žd 6,6

***

Posvěcení

Pojmy "posvětití, posvěcení" souvisely s pojmem "svatý". Svatý je jen Bůh, svaté je jeho jméno.

Ž 99,3,9; 119,9

Svatost – oddělenost od obyčejného života

Posvěcené bylo všechno, co přišlo do styku s Bohem nebo mělo vztah k Bohu. V nejstarších dobách neměl tento pojem obsah mravní. Jeho opakem bylo to, co bylo profánní, obecné, normální.

Viz: obyčejný chléb a svatý chléb, který David dostal od kněze v městě Nóbu.

1 S 21,1-8 (43,1-7)

Věci a osoby samy o sobě svaté nebyly, ale byly posvěceny, když se dostaly do Boží blízkosti:

Nad Písmem

NEBOJTE SA

Dnešní doba je plná neistoty, která je podporená ešte tzv. hospodárskou krízou. Každý z nás v nej preto zažíva i strach. Strach z budúcnosti. Mnohí sa obávajú, že prídu o zamestnanie. Boja sa toho ako zabezpečia vlastnú rodinu. Boja sa, že keď nebudú mať finančné prostriedky, môžu prísť o bývanie, nebude na jedlo, oblečenie a iné potrebné či nepotrebné veci. Strach však nič nevyrieši.

Ani v starozákonných dobách neboli na tom ľudia o nič lepšie, ba skôr naopak. Keď Mojžiš vyvedol izraelský národ z Egypta, vôbec nevedeli, do čoho idú. Len následovali vedenie Božie. Najprv plný radosti išli za Mojžišom a tešili sa z toho, že sú konečne slobodní. Ich radosť a eufória však vydržala až do momentu, keď nastali ich prvé existenčné otázky a obavy. Čo budú jesť a čo budú piť? Dôverovali Bohu len po najbližší problém. Veľmi rýchlo zabudli na jeho veľké skutky a zázraky. Začali sa báť a z toho začali reptat' proti Bohu.

Boh sa však v pravú chvíľu o všetko postaral. A za reptanie ich vždycky aj pekne vytrestal. Nedôverovali mu. Lebo aké je ťažké mu v kríze dôverovať. Veď sa stále nič nedeje. To jedlo nikde nie je. Nikde nie je obchod, aby si nakúpili, čo potrebujú na prežitie. Boh ani tieto obchody nepotreboval. Mal pre nich lepšie riešenie. Posielal im z neba každého dňa manú a dokonca i vodu vždy našli a mali. A potom došli k bránam zaslúbenej krajiny. Keď mali do nej vjsť, uverili desiatim zvedom, ktorí videli len "obrov" a mali z nich strach, a nie Kálebovi a Józuaovi, ktorí verili Bohu a povzbudzovali ich k zabratiu toho, čo im Boh už dávno chcel dať. Zabratiu územia zaslúbenej krajiny.

Izraelský národ však upadol do rovnakého strachu desiatich zvedov. Stali sa

neposlušnými (opäť) a prestali kvôli svojmu strachu počúvať Božie pokyny a vedenie. Kvôli svojmu strachu, neposlušnosti a nečineniu Božích príkazov zostali štyridsať rokov na púšti. Len dvaja z izraelského národa pre svoju vieru mohli vjsť do zaslúbenej zeme – Kaleb a Józua. Ani sám Mojžiš, ich veľký vodca, kvôli svojej nedovere nemohol vkročiť do zaslúbenej krajiny. Mohol sa na ňu z Božej milosti pred svojou smrťou pozrieť. Mohol vidieť zaslúbenie, ale nie ho už zažívať.

Mojžiš ešte pred svojou smrťou dostal od Boha nádhernú úlohu. Povzbudiť Józua i izraelský národ vstúpiť do zaslúbenej krajiny slovami: „Buď mocný a udatný, lebo ty vojdeš s týmto ľudom do krajiny, ktorú Hospodin s prísahou zaslúbil dať jeho otcom, ty im ju odovzdáš do dedičného vlastníctva. Hospodin sám kráča pred tebou, on bude s tebou, nenechá a neopustí ťa. Neboj sa a nemaj strach!“

Neboj sa a nemaj strach. Ľahko sa to povie, ale horšie je to vykonať. Keď máme strach, radšej by sme sa niekam schovali než vykročili a začali s Božou pomocou naplňať to, čo nám zaslúbil. Mnohí z nás, keď dostanú strach, tak nie sú schopní nič urobiť. Strach nás natolko zviaže, že sa staneme nehybnými. Nič nie sme schopní vykonať. Ale keď toto ochrnutie prekonáme, zistíme, že tie veci idú urobiť a dokonca ľahko. Máme byť preto mocnými a udatnými ako Józua. Máme si uvedomiť, že Boh už dávno pred nami kráčal a všetko pripravil, aby to dobre podľa jeho vôle dopadlo.

Myslím si, že v tomto duchu kráčali ľudia aj 17. novembra 1989. Spadol z nich strach, vyšli do ulíc a začala nová éra slobody. 17. novembra 2009 si pripomenieme dvadsiate výročie tej-to udalosti. Tak ako Józua a izrael-

Svaté bylo město.

Neh 11,18; Iz 48,2
Posvěcenými se staly nádoby, oltář a osoby posluhující jimi ve svatyni.

1 Kr 8,3-4; Ex 29,29;
29,36-37; 28,41; 29,1

Posvěcený byl chrám a střed nádvoří, posvěcené mohlo být pole, ovoce, dary pro Hospodina.

1 Kr 8,63-64; Lv 19,24;
22,1-3,15-16; Lv 27,16-25

Posvěcení byli prvorození, den odpočinku.

Ex 13,1-2; 20,8,11; 35,2;
Neh 8,9-11

Posvěceno bylo shromáždění lidu-sbor, celý národ.

Jl 2,16; Ex 19,3-6; Lv 11,44
Posvěcení museli být ve válce bojovníci, tj. muselo být odstraněno vše, co je oddělovalo od Boha jako zdroje síly. Války byly boje Hospodinovy.

Iz 13,1-4; Nu 21,4; Ex 14,14;
Dt 1,30; 20,4; Joz 10,14

Texty vybrala: Jiřina Kubíková
(pokračování příště)

Dt 31,1-8

ský ľud vošiel mocne a udatne do zaslúbenej krajiny, tak československý národ vošiel do "zaslúbenej" slobodnej éry. Na začiatku prevládala radosť a eufória. Vytvorili sa nové štruktúry a orgány v duchu demokracie. Ztratili sa však i niektoré istoty "Egypta". Štát už sa toľko o ľudí nestará a nezaobchádza bezpečne mnohé. Ľudia sa musia o všetko postarať sami. Nastala tiež doba počítačov, internetu, digitalizácie a mobilov. Náš hospodársky trh sa pomaly nasycuje. Vyrába sa viac než môžeme spotrebovať. Vyvázať pomaly už nie je kam. Ďalej kvôli krachu svetového finančného trhu zažíva celý svet hospodársku krízu. Zhroutil sa jeden trh a zasiahol aj tie ostatné. Hľadajú sa mnohé riešenia ako z toho von.

My však sa nebojme a nemajme strach z tejto éry hospodárskej krízy. Tak ako z histórie vieme, už ju v minulosti, v tridsiatich rokoch minulého storočia, ľudia zažili v omnoho horšej forme než teraz. Veľa mužov nemohlo dlhé mesiace vôbec zohnať prácu a tak zabezpečiť aspoň základnými prostriedkami svoje rodiny. Niektorí z nich preto zomierali chorobami vzniklými často hladom. Mnohí ju prežili, sice v ťažkostiach a možno aj v utrpení. Posilnili sa z nej a trebárs sa aj v mnohom poučili. Potom prišla druhá svetová vojna, ešte ťažšia doba a aj tú mnohí ľudia prežili. Napriek rôznym ťažkostiam rôznych období však mi kresťania máme výsadu, že môžeme veriť svojmu Pánovi, ktorému patrí celá zem, že nás v každej dobe povedie, lebo on sám nás povzbudzuje z listu Židom 13,5b-6: „Neopustím ťa, ani nezanechám - takže smelo môžeme vyznávať: Pán je mojím spomocníkom, nebudem sa báť, veď čo mi urobí človek?“

Henrieta Zejdová

VZPOMÍNKA NA THDR. RUDOLFA URBANA

Dne 19. listopadu 1934, před 75 lety, náhle zemřel ve věku 47 let kněz Církve československé a docent Husovy bohoslovecké evangelické fakulty v Praze, ThDr. Rudolf Urban, jedna ze zajímavých osobností z počátků naší církve. Urbanovy nelehké životní osudy si vzpomínku rozhodně zaslouží.

Tento rodák ze Všeminy na Valašsku zde poprvé spatřil světlo světa v rodině rolníka Pavla Urbana dne 15. dubna 1887. Urbanova cesta za vzděláním nebyla jednoduchá. V letech 1899 – 1902 postupně studoval na gymnáziích ve Valašském Meziříčí a ve Strážnici. Na Slovanském gymnáziu v Olomouci pak maturoval v roce 1907.

Protože Rudolf Urban pocházel z římskokatolické rodiny, spojil svoji další cestu za vzděláním se studiem katolické teologie. Teologickou fakultu absolvoval v Brně v roce 1911. V krátkém období před 1. světovou válkou sloužil v Římskokatolické církvi jako kaplan a administrátor farnosti. Zároveň vyučoval v českých a německých obecných školách v Telči a v Brně jako katecheta. Za války působil dva a půl roku jako vojenský polní kurát.

Po vzniku samostatného československého státu se zapojil do reformního hnutí katolického duchovenstva v Brně a tato cesta ho posléze dovedla až k výstupu z Římskokatolické církve v roce 1920. Urban pak učil na měšťanské škole v Krupině na Slovensku jako laický pedagog. Tato činnost jej však neuspokojovala, a tak v březnu roku 1921 vstoupil do služeb Církve československé, získán jejím čelním představitelem ThDr. Karlem Farským. Již v červenci téhož roku zahájil svoji kněžskou službu v jejích řadách na pozici faráře v Kroměříži.

V následujícím roce 1921 odešel Rudolf Urban jako nadějný církevní pracovník z moravské do západočeské diecéze, blíže k pražskému centru, a nastoupil jako kněz do náboženské obce na Zbraslavi. Odtud pak v roce 1923 přešel do duchovenské služby na Praze I., kde nejprve sloužil na pozici pomocného duchovního v kostele u sv. Mikuláše na Starém Městě, a pak měl na starosti náboženskou obec na Vyšehradě, kde působil až do roku 1932. Při své duchovenské práci též učil náboženství na několika stupních pražských škol - od obecných po střední. Od roku 1925 se stal učitelem náboženství na obecné škole v Praze III., od roku 1927 byl ustanoven profesorem náboženství na vyšehradské státní reálce a v roce 1929 zde obdržel definitivní profesuru.

Náboženská pedagogika se pro Rudolfa Urbana jako středoškolského profesora stala nejen každodenním zaměstnáním, ale i předmětem jeho hlubšího studia na akademické úrovni. Od roku 1925 zahájil totiž Urban souběžně se svou dosavadní činností studium praktické teologie na Husově bohoslovecké evangelické fakultě v Praze, aby se tu připravil na dráhu vysokoškolského pedagoga. Studium u evangelíků se zdálo být rozumnou alternativou, protože Církev československá v této době ještě žádnou vlastní bohosloveckou vysokoškolskou instituci nedisponovala. Ve svých skoro čtyřiceti letech se tak Urban ovšem zatížil mnoha břemeny. Kromě duchovenské služby a náročného školního výuky usiloval o akademickou dráhu a přitom ještě živil rodinu. Jako kněz reformační církve totiž nežil v celibátu, ale uzavřel manželství s manželkou Miladou, rozenou Burghardtovou, s níž měl syna Miroslava.

V průběhu studia na Husově evange-

lické fakultě projevil Rudolf Urban mimořádnou píli, a tak se již v prosinci roku 1931 mohl těšit ze své doktorské promoce jako vůbec první z bohoslovců Československé církve, kteří uvedenou fakultu tehdy navštěvovali. Tento úspěch vedl Urbana k dalšímu úsilí, jež bylo v roce 1932 dovršeno habilitací a dosažením docentury náboženské pedagogiky v oboru praktické teologie na Husově evangelické fakultě. Jako habilitační práci obhájil studii „O lepší výchovné cesty“, kterou v témže roce vydal vlastním nákladem.

Leč doba nepřála Urbanovým plánům. Ve stejném čase, kdy dokončoval svoji habilitaci, vypukla mezi vedením Církve československé a Husovou evangelickou fakultou roztržka. Zdrojem roztržky se stalo zřízení soukromé Vysoké školy bohovědné Církve československé v Praze v roce 1932. Podle oficiálního výkladu tehdejšího patriarchy Církve československé ThDr. Gustava Adolfa Procházky, preferujícího Vysokou školu bohovědnou, nesplňovala Husova fakulta požadavky Církve československé zejména na počet profesorských stolic, obsazených jejími pracovníky a určených pro výuku jejích bohoslovců.

Vedení církve, loajální vůči patriarchovi, Urbanovu habilitaci odmítlo a znemožnilo mu též přednášet na církví nově zřízené soukromé vysoké škole. Rudolf Urban se tak dostal na evangelické fakultě do izolace bez dlouhodobé kariérní perspektivy. Prožívaný stres jistě přispěl k rozvoji Urbanovy žaludeční neurozy, spějící až k jejímu budoucímu tragickému vyvrcholení.

Bohdan Kaňák
Dokončení příště

ThDr. Rudolf Urban (1887 - 1934)

Dvě vratimovská ohlédnutí

Na podzim letošního roku jsme si v našem Husově sboru ve Vratimově připomněli dvě krásná výročí. Prvním bylo 85 let existence "čechoslováků" v tomto převážně římskokatolickém koutě Moravskoslezského kraje, kdy 16. listopadu 1924 byl dostaven a slavnostně otevřen vlastní československý kostel, a druhým bylo 35. výročí od kněžského svěcení současné s. biskupky Mgr. Jany Šilerové, k němuž došlo 12. října 1974.

Během 85 let se v naší náboženské obci vystřídalo celkem 13 duchovních, v to počítáme i současného duchovního správce, bratra vikáře Rudolfa Góbel, který nás administruje ze své náboženské obce v Ostravě-Michálkovicích. Ale nepředbíháme a uvedme všechny duchovní pastýře (i sestry farářky) v chronologické posloupnosti, jak se u nás postupně vystřídali.

- * Bratr Jan Velčovský (1921-1922)
- * Bratr Josef Krkoška (1922-1924)
- * Bratr Otta Molitor (1926-1928)
- * Bratr Jan Chalupa (1928-1939)
- * Bratr Leopard Bogunský (1939-1954)
- * Sestra Irena Čmrdová (1954-1973)
- * Bratr Vladimír Šiler (1973-1974)
- * Sestra Jana Šilerová (1974-1981)
- * Bratr Lubomír Vlček (1981-1983)
- * Bratr Milan Gebčinský (1983-1992)
- * Bratr František Rauscher (1992-2009)
- * Bratr Marek Pokorný (2009)
- * Bratr Rudolf Góbel (květen 2009) – nynější administrátor.

Jsmo sice malou "venkovskou" náboženskou obcí potýkající se se svými radostmi i starostmi (i když těch druhých povážlivě přibývá). Jako ostatně každé malé křesťanské společenství však věříme i doufáme v účinnou Boží pomoc a milosrdenství Hospodino, tak jako se o tom mnohokrát přesvědčili naši předchůdci, kteří - dle svědectví kroniky - zde opakovaně zažívali opravdu nádherné chvíle Stvořitelovy přítomnosti.

Dokončení na str. 4

vajícího jména církve na VII. sněmu "československá" vyjádřilo duchovní kořeny, jednotu a blízkost obou národů Čechů a Slováků, i když již neexistuje společný stát.

Sociální důraz nebyl naší církvi vnucen až komunistickou propagandou z vnějšku, nýbrž patřil vždy k podstatným rysům husitské církve. Už ve středověkém husitství měli kazatelé vyvinuté zvláštní sociální citění vycházející z motivů evangelia. V kázáních prvního patriarchy obnovené novodobé husitské církve dr. Karla Farského nacházíme mnoho reakcí na společenskou problematiku doby. V období první republiky byla jedním

z pilířů činnosti naší církve právě sociální práce ve smyslu praktického křesťanství a pomoci bližnímu. V tomto smyslu se očekává od naší církve i dnes, že bude rozvíjet svou činnost směrem k širší diakonické a intenzivnější sociální práci. Současně při všech sociálních, výchovných a kulturních činnostech, které se pro církev otevřely rokem 1989, musí být naplněno základní poslání, kterým je hlásání evangelia Ježíše Krista. Církev a její duchovní však musejí citlivě a zřetelně vnímat společenské bolesti doby a reagovat na ně slovem i praktickým jednáním.

ThDr. Tomáš Butta

Rok 1989 v ŽIVOTĚ CÍRKVE...

Dokončení ze str. 1

Tato euforie však trvala jen určitý čas. V té době se konaly mimořádné diecézní i celocírkevní synody, ve kterých se velmi otevřeně hovořilo o problémech v církvi. Někdy docházelo až k osobním útokům vůči osobám, které byly považovány za příliš spjaté s minulým režimem. Tehdejší patriarcha dr. Miroslav Novák byl donucen k odstoupení z funkce. Ke dni 15. května 1990 odešel do trvalého důchodu. Na jeho místo jako správce církve nastoupil jeden ze stávajících biskupů – královéhradecký bratr biskup Mgr. Jaromír Tuček a krátce po něm olomoucký bratr biskup dr. Vlastimil Zítek. Nová mladší generace nebyla připravena převzít odpovědnost ve vedení církve, takže tíha i možnosti deseti let po sametové revoluci spočívaly na již osvědčených a realisticky uvažujících biskupech. Změny v církvi, které se uskutečňovaly, byly spíše dílčí než koncepční, i když některé návrhy na radikálnější změny v církvi byly vytvářeny. Na novou situaci reagovali zejména někteří faráři, kteří se nasadili pro aktivity diakonické, rozvíjeli výuku náboženství ve školách, kulturní a další činnosti, které dříve nebylo možné vykonávat.

Jestliže srovnáváme dobu bezpro-

středně po druhé světové válce a po ukončení studené války – komunistické totality, tak je v tom z hlediska postavení a aktivity naší církve značný rozdíl. Po druhé světové válce a období protektorátu měla ČČS(H) jednoznačně pozitivní ohlas a vliv ve společnosti svými vlasteneckými postoji a zapojením duchovních a členů církve do odboje proti nacismu. V té době byla naše církev značnou kulturní silou české společnosti. V období socialistické totality byla spíše charakteristická pasivním odporem, než aktivitou. Věnovala se svému náboženskému poslání. Po tomto období klesl očividně počet věřících. Z jednoho miliónu na dvě stě tisíc členů. Na změnách vedoucích k sametové revoluci se výrazným způsobem podílely osobnosti z Českobratrské církve evangelické jako Svatopluk Karásek či Miloš Rejchrt a z Římskokatolické církve jako Václav Malý. V místních podmínkách však i duchovní a laici ČČSH mohli sehrát velmi důležitou roli v politické proměně společnosti. Církev československá husitská stojí na evangeliu Ježíše Krista a současně do jisté míry i na demokratických principech první republiky. Toto zdůrazňování hodnot demokracie a odmítání totality bylo vždy v základních

usneseních naší církve přítomno. Dokládá to dokument Základy řádu duchovní péče vydaný ještě v roce 1948, kde vyzývá naše církve k demokratické výchově ve smyslu Masarykově. Některá prosocialistická vyjádření před rokem 1989 vycházela na jedné straně z upřímného sociálního citění, ale na druhé straně i z loajální poplatnosti vládnoucímu režimu. Přesto církev nezměnila nikdy vnitřní politickou orientaci směrem k humanitním a demokratickým hodnotám vyrůstajícím z poselství evangelia. V tomto smyslu nemusela naše církve vytvářet po roce 1989 nějaká nová prohlášení, ale zcela přirozeně znovu zdůraznila to, co je součástí jejího duchovního dědictví. Státotvornost naší církve v pozitivním smyslu se ukazuje při slavení státního svátku mistra Jana Husa, při 28. říjnu, dni T. G. Masaryka a dalších státních a občanských příležitostech, které jsou současně možností k hlásání evangelia v širší veřejnosti. Ze VII. sněmu, který se konal již v době svobody v roce 1991, vzešel dokument nazvaný Slovo o svobodě, naději a odpovědnosti (Mundus orans. 1991 č. 10, s. 15). Jiný dokument reagoval na rozdělení Československého státu a nazývá se "Nerozděluj a nepanuj". Potvrzení stá-

ZPRÁVY

Smutná zpráva

Dne 4. listopadu Pán církve povolal sestru farářku Miloslavu Taucovou ve věku 87 let.

Sestra Miloslava Taucová nastoupila jako kazatelka 1. července 1952 v Ústí nad Labem. Pak sloužila v Uhlířských Janovicích, Čáslavi, Přepěřích, Sobotce a po vysvěcení biskupem B. Skalickým v roce 1958 jako farářka v Sobotce, Vysokém Veselí, Benátkách nad Jizerou, Mladé Boleslavi a bezplatně ještě v roce 1989 v Městci Králové.

Se sestrou farářkou se církev rozloučí v pátek dne 13. listopadu v 15 hodin ve Sboru krále Jiřího z Poděbrad, ul. Dr. Horákové 561, Poděbrady.

(red)

Ekumenické setkání

Ekumenická rada církví v Náchodě pořádá setkání "Děkuvzdání za dar svobody", které se uskuteční v úterý 17. listopadu v 15 h v Husově sboru v Náchodě. Úvodní pobožnost vede Zdeněk Kovalčík, káže Rostislav Staněk, kazatel Církve bratrské. Následuje duchovní koncert. V programu

zazní varhanní skladby J. S. Bacha, Biblické písně A. Dvořáka a spirituály. Na varhany hraje ing. Jiří Tyml, zpívá Zdeněk Kovalčík.

(rst)

Kalendář s překvapením

Jak už se stalo tradicí, připravilo diaconické zařízení Nazaret nástěnný kalendář na příští rok – tedy 2010. Tentokrát výtvarnou technikou textilních obrázků, které jsou nafoceny a doplněny kalendářem a dalšími texty psanými originálním písmem Kateřiny Ašenbrennerové. Kalendář je inspirován pohádkou Hanse Christiana Andersena "Sněhová královna". Uvnitř kalendáře se skrývá drobné překvapení a je zde i plán aktivit Nazaretu na příští rok. Výtěžek z prodeje bude věnován na rozvoj sociálních služeb Nazaretu. Cena kalendáře je 150 Kč.

V pondělí 16. listopadu od 17 hodin proběhne v borovanském Podzámčí malá slavnost "První zavěšení kalendáře Nazaretu 2010".

Zazní zde i písničky v provedení jindřichohradecké skupiny X – TET. Poté bude možno si kalendář zakoupit přímo v Nazaretu v Borovanech či v na-

šem obchůdku v Trhových Svinech. Také jej rádi zašleme poštou. Objednávky: nazaret@filna@centrum.cz či tel. 736 711 253 nebo 603 175 004. Nabízíme také kalendář Nazaretu 2010 jako plakát A2 v ceně 30 Kč a vánoční pohledy 7 Kč, rovněž jmenovky k dárkům 4 Kč.

(kaf)

Žij tu s námi

V Nazaretu se v uplynulých letech uskutečnilo mnoho cestopisných vyprávění snad o všech kontinentech kromě Antarktidy. Byla to vyprávění očitých svědků – českých cestovatelů a hodně nás posluchače obohatila. Pravdou je, že podobných pořadů je nyní celá řada, a tak jsme si řekli, že zkusíme tento pořad Večerů v Podzámčí inovovat. Objevil se nápad, aby nás po cizích zemích doprovázeli přímo ti, kteří odtud přicházejí a nyní u nás žijí. Tím nejen poznáme jiné národní tradice, ale pomůžeme překonat i bariéry, které často stojí mezi námi a některými minoritami. Takové pořady se nám jeví jako obohacující pro obě zúčastněné strany.

Ve středu 7. října se uskutečnil první takovýto kulturní večer – tentokrát ukrajinský. Přestože jsme neměli žádnou předchozí zkušenost, podařilo se, myslím, to základní, vytvořit příjemnou atmosféru vzájemné důvěry a porozumění. Velmi k tomu přispěla i pečlivá příprava a osobní zainteresovanost ukrajinských hostů. Přijela celkově sedmičlenná výprava. K obohacení večera přispěly ukrajinské kroje a zpívání písní včetně křesťanských v originále stejně jako to, že oběť paní vedoucí připravila hrnce boršče i další ukrajinskou specialitu jejíž jméno jsem zapomněl – nicméně byla moc dobrá. Také jsme si mohli prohlédnout malou výstavku ručních prací s ukrajinskými motivy a vyslechnout pečlivě připravené vyprávění – seznámení s dějinami i současností Ukrajiny.

Za čtvrt roku bychom rádi v tomto typu pořadu pokračovali a věříme, že se opět podaří překonat bariéry, prožít příjemné chvíle a do-zvědět se něco od autentických průvodců.

Karel Filip

Podzimní výstava

Náboženská obec v Lovosicích zve na podzimní výstavu ručních prací, která se uskuteční ve dnech 16. - 22. 11. denně od 10 do 17 hodin v kostele v ulici Karla Maličkého.

(no)

Koncerty u sv. Mikuláše

* 16. 11. - 20 h
Dvořák, Händel, Vivaldi, Ravel
New Prague Radio Symphony Collegium,
M. Zvolánek - trubka
* 20. 11. - 20 h
Bach, Vivaldi, Dvořák,
Beethoven
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle,
Y. Škvárová - mezzosoprán
* 21. 11. - 20 h
Bach, Vivaldi, Dvořák, Beethoven
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle,
Y. Škvárová - mezzosoprán

KALENDARÍUM – LISTOPAD

16. 11. 1454 - Král Jiří z Poděbrad vyslal poselstvo vedené jeho švagrem Lvem z Rožmitálu k panovníkům západoevropských zemí. Dva roky trvající okružní jízda měla získat českému králi přízeň evropských panovníků v době jeho sporů s římskou církví (poselstvo agitovalo ve Francii, Anglii, Španělsku, Portugalsku). Cestu popsal člen poselstva Václav Šašek z Bífkova ve svém Deníku, děje barvitě přetlumočil A. Jirásek v knize Z Čech až na konec světa.

17. 11. 1879 - Předsednictvo Českého klubu na říšské radě (F. L. Rieger, J. Lobkovic, F. Šrom) odevzdalo císaři čtyři memoranda požadující zrovnoprávnění češtiny v úřadech, u soudů, na středních školách, živnostenských vzdělávacích ústavech a na pražské univerzitě.

17. 11. 1909 - Narodil se ve Strašíně u Klatov Karel Raška (+ 21. 11. 1987 v Praze) - lékař-epidemiolog, zakladatel moderní československé epidemiologické školy, který mj. působil při potlačování epidemie skvrnitého tyfu v koncentračním táboře Terezín. Po roce 1945 organizoval transfúzní službu, zkoumal streptokokové infekce, zasloužil se o zkrácení léčby spály použitím penicilínu. Měl také významný podíl na vypracování strategie eradikace ("vymýcení") neštovic ve světě. Roku 1970 byl českými "normalizátory" politiky a zdravotnictví penzionován.

17. 11. 1939 - V noci ze 16. na 17. listopad nařídili nacisté razie ve studentských koležích v Praze i Brně. Došlo k zatýkání a 9 studentských funkcionářů bylo v Praze v ruzyňských kasárnách bez soudu popraveno, dalších 1050-1070 studentů bylo deportováno do koncentračních táborů. Z Hitlerova příkazu byly uzavřeny české vysoké školy (údajně na 3 roky). 17. listopad se stal symbolem boje proti totalitnímu režimu mladé generace.

V Paříži se oficiálně ustavil Československý národní výbor, dočasný ústřední orgán odboje (do 22. července 1940). Francouzská vláda tento orgán uznala 17. listopadu, britské uznání následovalo 20. prosince t. r. Současně byl 17. listopadu vydán mobilizační rozkaz vztahující se na všechny bojeschopné občany v zahraničí.

17. 11. 1989 - V Praze na Albertově začala v 16 h rádně ohlášená a povolená studentská manifestace k uctění památky J. Opletala za účasti asi 15 tisíc vysokoškoláků. Nato následoval pietní akt na Vyšehradě. Část davu postupovala do středu města podél Vltavy k Národní třídě, kde došlo k brutálnímu zásahu příslušníků VB a pohotovostního pluku SNB. Ten vyvolal všeobecné rozhořčení veřejnosti a bezprostřední protestní akce, které přerostly ve státní převrat.

18. 11. 1984 - Zemřel v Praze Karel Klapálek (* 26. 5. 1893 v Novém Městě nad Metují) - československý generál, který mj. v letech 1940-43 velel čs. zahraniční jednotce, např. při obraně Tobruku. Poté působil jako zástupce velitele brigády ve Velké Británii. V září 1944 byl vyslán do SSSR, kde byl nejprve velitelem 3. čs. brigády a od dubna 1945 velitelem 1. čs. armádního sboru. Po válce neprošel návrh prezidenta Beneše na jmenování K. Klapálka náčelníkem generálního štábu. V roce 1950 byl jako nespolehlivý penzionován a v letech 1952-56 na základě vykonstruovaného procesu vězněn. Byl propuštěn po intervenci Chruščova. V roce 1968 vydal vzpomínkovou knihu *Ozvěny bojů* a byl vyznamenán titulem Hrdina ČSSR.

18. 11. 1989 - Divadelníci v Praze zahájili ze solidarity se studenty týdenní protestní stávkou, která se postupně rozšířila i do mimopražských divadel. Zahraniční vysíláčky Svobodná Evropa i Hlas Ameriky oznámily, že na následky zranění při zákroku na Národní třídě zemřel student M. Šmíd (šlo, jak se brzy ukázalo, o nepravdivou zprávu).

19. 11. 1989 - V podvečer skupina intelektuálů a umělců spolu se zástupci studentů vytvořila v pražské Laterně magice Občanské fórum (OF), širokou platformu všech občanských aktivit usilujících o obnovu politického pluralismu, odmítající totalitní komunistický režim.

20. 11. 1989 - Václavské náměstí v Praze se zaplnilo více než 150 tisíci občany, kteří zde demonstrovali svůj nesouhlas s totalitním režimem v zemi. Požadovali vyšetření a potrestání zásahu na Národní třídě, odchod zkompromitovaných politiků, demokratizaci politického života, odstranění politického monopolu KSČ, celospolečenský dialog apod. Manifestace se konaly i v následujících dnech, a to i v jiných městech republiky. Na vysokých školách byla vyhlášena okupační stávka, která se brzy rozšířila i na střední školy.

21. 11. 1344 - Konala se slavnostní instalace prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic (pražským biskupem se stal v lednu 1343 po smrti Jana IV. z Dražic). Současně došlo k položení základního kamene ke stavbě gotické katedrály sv. Víta na Pražském hradě. Katedrála byla předurčena za pohřebiště českých panovníků i za schránku korunovačních klenotů.

21. 11. 1934 - Ministr školství a národní osvěty J. Krčmář vydal výnos o předání univerzitních insignií německou univerzitou Univerzitě Karlově. Výnos se stal signálem k nacionalistickým kraválům a výtržnostem, které organizovaly skupiny českého fašismu. Ty narazily na protiakce sociální demokracie a národních socialistů i většiny studentů. Bezprostředním podnětem k tzv. insigniádě bylo obsazení Karolína německými nacionalistickými vysokoškoláky ráno 24. listopadu.

21. 11. 1989 - Předseda vlády L. Adamec se setkal s představiteli Občanského fóra, stávkujících studentů a umělců. Začala se zakládat občanská fóra, v zemi se vytvářela jejich horizontální síť, kdy jednotlivé místní skupiny byly napojeny na koordinační centrum v Praze (vrcholným orgánem byl republikový sněm).

(red)

Dvě vratimovská ohlédnutí

Dokončení ze str. 3

K důstojným oslavám obou výročí zdárně přispěli svými návštěvami a vystoupeními tito vzácní hosté: v červnu svým hudebně-poetickým pásmem "Ticho" bratr farář Juraj Jordán Dovala z náboženské obce v Hodoníně, v září byl náš kostel rozezněn tóny varhan při koncertě Pavla Rybky a zpěvem sólistky Marty Jiráskové, v říjnu nás svou návštěvou – při svém kytarovém recitálu – poctila známá zpěvačka a textařka Eva Hencychová, v listopadu u nás účinkovali Sourozenci – hudební soubor složený z dětí v pěstounské péči pod vedením bratra Jonšty - z havířovského sboru CASD a konec roku - v prosinci - bude patřit opět koncertu vážné hudby. Nelze opomenout ani veleúspěšnou říjnovou nostalgickou návštěvu někdejší vratimovské farářky, sestry Ireny Čmerdové (s manželem Lumírem), která zde úspěšně působila v rozmezí takřka 20 let. Stávající rada starších děkuje všem současným i těm dřívějším aktivním členům, nejmenovaným sestrám a bratrům, za mnohdy nadlidské úsilí a osobní obětavost, kterou každý z nich ve svém volném čase věnoval své náboženské obci. Bez nich a jejich elánu by nebylo totiž dnešní, byť nelehké, současnosti a československé přítomnosti v tomto krásném koutě našeho kraje.

Rada starších Vratimov

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

KDO UVĚŘÍ, BUDE SPASEN

Podle Markova evangelia se Ježíš po svém vzkříšení zjevil učedníkům a vyslal je, aby po celém světě kázali evangelium a křtili. Rekl jim, že ty, kdo uvěří, budou provázet různá znamení. Dokážete z našeho výčtu vybrat ta správná? Je jich celkem pět. Vypište si písmenka v závorkách za nimi a pokud jste zvolili dobře, vyjde vám tajenka. Z ní se dozvíte, co čeká každého, kdo uvěří a přijme křest. Svě řešení si můžete ověřit i přímo v Bibli v Mk 16,15-18.

1. Ode dne křtu budou mít navždy nad hlavou ohnivý jazyk. (P)
2. Budou umět proměňovat vodu ve víno. (O)
3. Budou v Ježíšově jménu vyhánět demony. (S)
4. Budou umět kráčet po vodě. (L)
5. Budou mluvit novými jazyky. (P)
6. Budou brát hady do ruky. (Á)
7. Budou žít do sta let. (J)
8. Vypijí-li jed, nic se jim nestane. (S)
9. Dokážou utiřit každou bouři. (K)
10. Vydrží 30 dní bez vody. (I)
11. Budou uzdravovat nemocné vzkládáním rukou. (A)

(Řešení z minulého čísla: chybějící list; o 3 kuličky víc na levém hroznu; jeden delší úponek; žilnatina listu; delší kmen)

Jana Krajčířiková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9